

Nagyrábé Nagyközség Önkormányzata
4173 Nagyrábé Kossuth Lajos út 5.

Tel.: 06/54/477-020

E-mail cím: hivatal@nagyrabe.hu

AZ ÖNKORMÁNYZAT VAGYONI HELYZETÉNEK ELEMZÉSE,
PÉNZÜGYI ÉS JÖVEDELMEZŐSÉGI MUTATÓI

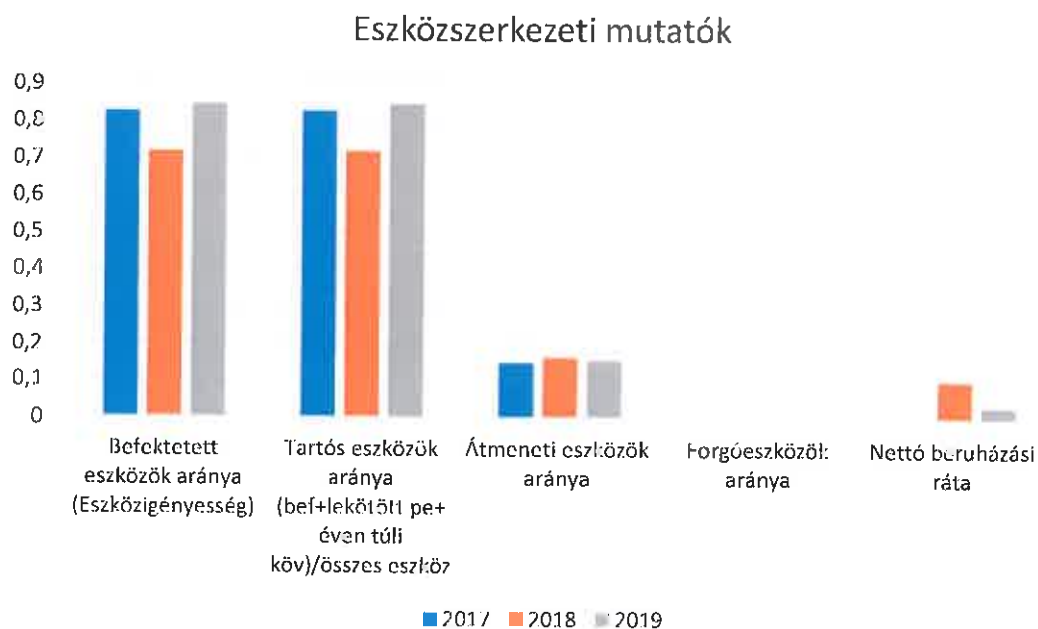
Az elemzés során a beszámolóból indultam ki, ebből végeztem számításokat, amely rávilágít az Önkormányzat jelenlegi vagyoni, pénzügyi helyzetére, feltárja azt, hogy mennyire likvid. A számítások alapját az Önkormányzat konszolidált mérlegei és eredménykimutatásai adják. Az általam végzett elemzés részei, és a használt viszonyszámok a következők:

- **Vagyoni helyzet:** vertikális mérlegelemzés, mint például az eszközstruktúra, és a tőkeszerkezet vizsgálata – összetétel szerint, valamint a mérlegfőösszeghez viszonyított arány, megoszlási viszonyszámok segítségével.
- **Pénzügyi helyzet:** horizontális mérlegelemzés, például a hitelképesség, a likviditás, -tartós forrásokat a tartós eszközökhöz, átmeneti eszközöket pedig az átmeneti forrásokhoz viszonyítjuk.
- **Jövedelmezőség:** eredményesség, gazdaságosság elemzése. Ebben az esetben az eredménykimutatás főbb eredménykategóriáit viszonyítjuk a mérleg bizonyos soraihoz pl. saját tőke, mérlegfőösszeg, tárgyi eszközök.

A befektetett eszközök arányának vizsgálatakor a befektetett eszközöket viszonyítjuk a mérlegfőösszeghez. Az az általánosan elfogadott álláspont, hogy az önkormányzatoknál a befektetett eszközök aránya legyen legalább 80–95%-között. Minél magasabb ez az arányszám, annál stabilabb az önkormányzati működés. Az Önkormányzat esetében az eszközszerkezeti mutatók évenkénti alakulását a 1. ábra szemlélteti. Az arány növekedése mindenképp egy pozitív folyamat. Az Önkormányzat esetében a mutató 2017-ben 82,4 %, 2018-ban 71,7 % és

2019-ben 84,4 %. A fentiek alapján tehát 2017-ben és 2019-ben ez az arány megfelelő, 2018-ban viszont valamivel alatta marad az elfogadhatónak. Az arány annak ellenére alakult így, hogy a befektetett eszközök összege folyamatosan nőtt a vizsgált időszakban, egészen pontosan 2017-ről 2018-ra 16,5 %, ezt követően pedig 4 %-kal, viszont a mérlegfőösszeg nagyobb arányban, 34,1 %-kal nőtt 2018-ra, míg 2019-re 11,7 %-kal csökkent. A mérlegfőösszeg ilyen arányú növekedését elsősorban a forgóeszközök- azon belül a pénzeszközök 48,3 %-os növekedése okozta, ami abból származott, hogy kiutalásra került mindkét EFOP pályázat támogatási előlege. Én arra következtetek, hogy nagyobb lenne a gond, ha a befektetett eszközök aránya mutató a befektetett eszközök esetleges csökkenése miatt lenne alacsony, mivel az azt jelezhetné, hogy az Önkormányzat nem hajt végre beruházásokat, fejlesztéseket.

A tartós eszközök aránya azt mutatja meg, hogy az önkormányzat eszközeinek meghatározó része tartós eszköznek minősül (80–95%). Ez a mutató magasabb lehetne, mint a befektetett eszközök aránya, mivel számol a lekötött betétek és az éven túli követelések összegével, viszont az Önkormányzat nem rendelkezik egyik mérleg tétellel sem. Éppen ezért ez az arány pontosan megegyezik a befektetett eszközök arányával.

1. ábra: Eszközszerkezeti mutatók alakulása (Forrás: Összevont (konszolidált) beszámoló, 2017-2019., KGR-K11 adatszolgáltatás, saját szerkesztés)

A forgóeszközök aránya az Önkormányzat esetében nem mérvadó, hiszen nem rendelkezik értékpapírral, ezen kívül csak a készleteket tudom ide számolni. A készlet állománya a Konyha

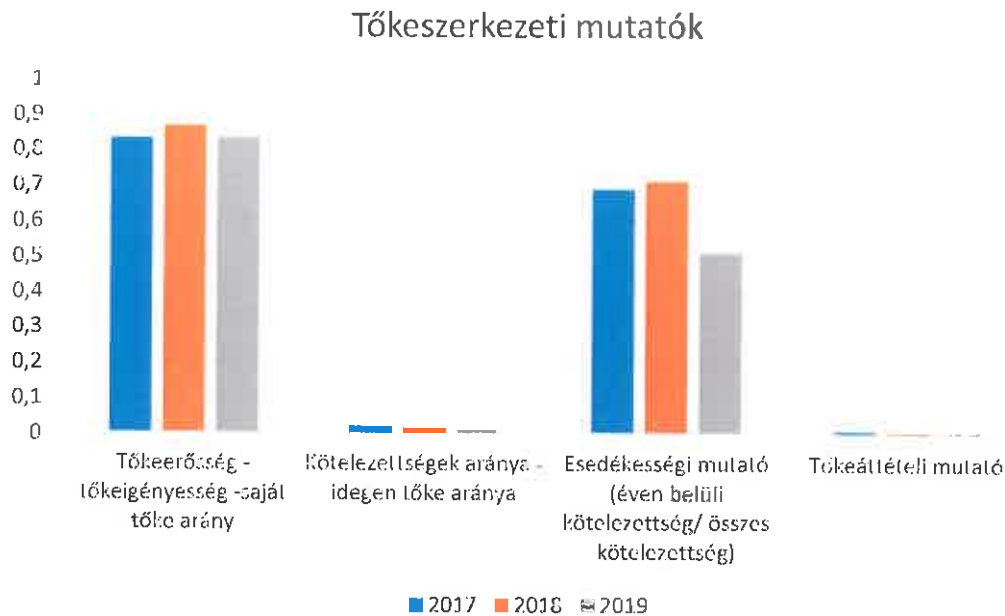
esetében a raktáron lévő élelmiszer nyersanyag, az Óvodánál és az Önkormányzatnál pedig a fűtőanyagként szolgáló energiahű. Ezek aránya csekély az költségvetési gazdálkodásban. Inkább az átmeneti eszközök aránya mutatja meg, mennyi a gazdálkodásban az éven belüli eszközök szerepe, mivel a képlet kiegészül az éven belül esedékes követelések összegével. Általában 5–10% között van a jellemző érték, de az Önkormányzat esetében még ez az arány a vizsgált években 14,8 %, 16,2 % és 15,4 %. Ebből arra lehet következtetni, hogy az Önkormányzat viszonylag nagy követelésállománnyal rendelkezik évvégén.

A nettó eszközérték változása mutatja meg, milyen mértékben képes megújítani az Önkormányzat eszközeit, vagyis számol az immateriális javak és tárgyi eszközök összegének állományváltozásával, és kivonja belőle az értékcsökkenési leírást, ebből adódóan a pozitív érték a kedvező, mint 2018-ban, viszont 2019-ben sajnos negatív értéket kapunk, vagyis ez azt jelenti, hogy annak ellenére, hogy aktiválásra került a több mint 100.000 ezer Ft értékű Füstí út felújítása, ez még mindig kevesebb mint az elszámolt értékcsökkenés. A befektetett eszközökhöz viszonyítva ez az arány 2018-ban 10,2 %.

A következő lépésként az Önkormányzat tőkeerősségét vizsgáltam. A tőkeerősség akkor kedvező, ha legalább 70%-ot eléri, de az elvárt érték az 50% feletti állományi érték, ha 40% alatt van, abban esetben viszont kritikusnak tekinthető az eladósodás. A számítások előtt a mérleg soraira tekintve úgy gondoltam, hogy ez a mutató az Önkormányzat esetében a kedvező tartományban lesz. A számítások után a 2. ábrán látható, hogy valóban, a mutató értéke mindhárom évben 80 % felett van, tehát az Önkormányzat nincs eladósodva.

A kötelezettségek aránya azt fejezi ki, hogy mekkora az idegen tőke forráson belüli aránya. Ez a mutató viszont akkor kedvező, ha 30% alatti és kritikus értékű, ha 60%-ot meghaladja. Szerencsére ez az arány a vizsgált években olyan alacsony, hogy a diagrammon is csak éppen csak látszik. Pontosabban 2017-ben 1,9 %, 2018-ban 1,5 % és 2019-ben a legalacsonyabb, mindössze 1%. Az Önkormányzat törekszik arra, hogy minél kevesebb kifizetetlen számlája legyen.

A tőkeáttétel az idegen tőke arányát fejezi ki a tartós forrásokon belül és minél alacsonyabb az érték annál kedvezőbb, a maximális érték 50%. Az Önkormányzat esetében mindhárom évben minimális, 1 % alatt van.

2. ábra: Tőkeszerkezeti mutatók alakulása (Forrás: Összevont (konszolidált) beszámolók, 2017-2019., KGR-K11 adatszolgáltatás, saját szerkesztés)

Az esedékességi aránymutató a rövid lejáratú kötelezettségek arányát fejezi ki az összes kötelezettséghez viszonyítva. Ennek a mutatónak nincs nagy jelentősége, a javasolt maximum arány 30% körüli. az Önkormányzatnál ez az arány jóval magasabb, ami csak annyit jelent, hogy minimális az éven túl vállalt kötelezettség. Ami van, az is mindhárom évben az állami megelőlegezés visszafizetését jelenti. A Magyar Államkincstár december hónapban a decemberre járó, január elején esedékes nettó bérek kifizetéséhez nyújt segítséget, melyet a januári nettó finanszírozás keretében von vissza.

Befektetett eszközök fedezetét kétféle módszerrel is vizsgálhatjuk:

- I. Saját tőke/ Befektetett eszköz: Azt mutatja meg, hogy milyen mértékben finanszírozzák a hosszú lejáratú források a befektetett eszközöket. Akkor jó, ha 1-nél nagyobb értékű
- II. (Saját tőke + Hosszú lejáratú kötelezettségek) / Befektetett eszköz. Akkor jó, ha legalább 1 az érték. (Stabil finanszírozás)

Mindkét fedezeti mutató 2017-ben és 2018-ban 1-nél nagyobb értékű, viszont 2019-ben csak 0,99, vagyis a finanszírozás csak 99 %. Ez minimális különbség, nem veszélyezteti a stabil finanszírozást.

A likviditási mutató megmutatja, hogy a forgóeszközök milyen mértékben biztosítják a rövid távú fizetőképességet, tehát az éven belüli kötelezettségek teljesítését. A mutató értéke abban

az esetben kedvező, ha 1,8-nál nagyobb. Az Önkormányzat esetében ez 2017-ben 11,1; 2018-ban 14,9; és 2019-ben 28,3.

3. ábra: Likviditási mutatók alakulása (Forrás: Összevont (konszolidált) beszámoló, 2017-2019., KGR-K11 adatszolgáltatás, saját szerkesztés)

A gyorsráta esetében már az 1,7–1,9-es értéknél nagyobb érték számít kedvezőnek, mivel a készletek nélkül számítja a fedezetet. Mivel a Konyha és az Önkormányzat esetében is van készletállomány, így ezt a mutatót is vizsgálhatjuk. Természetesen mivel arányaiban nem nagy összegű készlettel rendelkezik, így csak minimálisan kevesebb az értéke, mint a likvid rátának (10,9; 14,7 és 28). A készpénz likviditás akkor kedvező, ha minimum 1,5-szer annyi pénzeszközzel rendelkezik, mint a költségvetési évben esedékes kötelezettség. Az Önkormányzat esetében ez a mutató mindhárom évben magasan meghaladja ezt az értéket (9,6; 13,1; 24,3), tehát az önkormányzat fizetőképessége stabil. Bár megjegyzem, hogy a pénzkészlet jelentős része pályázati pénz, tehát csak a konkrét feladatra lehet felhasználni.

Összességében elmondható, hogy az Önkormányzat a rendelkezésre álló eszközeivel és forrásaival felelősen gazdálkodik. Működése során ellátja a kötelező és önként vállalt feladatait. Folyamatosan keresi annak lehetőségét, hogy vagyont gyarapítsa, erőforrásait bővítse, ezzel a település érdekeit a lehetőségekhez mérten maximálisan kiszolgálja.

Nagyrábé, 2020. május 6.

 Solyomné Bernát Magdolna
 gazdaságvezető

